

אבן אלרומי

מערבית: פרץ-דרור בנאי

אל מותנבי (915-965)

המשורר אבו אט-טייב אל חסין אל מותנבי (המתנבא) נולד בשנת 915 לספירה. את כינויו "המתנבא" קיבל בנעוריו, עת התהלך בין הבדואים במדבר סמאווה (בין עיראק לסוריה), כשהוא מתנבא בסגנון הקוראן.

הלשון הערבית והשאיפה לאבירות שימשו אבני פינה לשירתו הפסאודו-ג'אהילית של מותנבי. כל ימיו ביקש להלך בגדולות, חלם על שררה, על עלילות גבורה. הוא העריץ את הכוח, הפאר, הרהב והגדולה הערבית. בשנת 965 נהרג בקרב פנים אל פנים יחד עם בנו ונערו בדרך לבגדאד.

בפואמה שלפנינו המשורר מאוכזב מכך שאדונו העדיף משורר-חצר אחר. הפואמה פותחת בנימה ארוטית קצרה, עוברת לדברי הלל ושבת, ומכאן - לתלונה ולאיזם לנטוש את שירתו כמשורר-חצר.

על הפואמה

המשורר אל-מותנבי טרם התאושש מן האכזבה שגרם לו אדונו סוף אל-דולה, בכך שהעדיף משורר-חצר אחר וולתו, והוא נזוף באדונו בלשונו האופיינית ועזת הביטוי. באורח טבעי פותחת הפואמה בנימה ארוטית קצרה, שעוברת לדברי הלל ושבת, ומכאן - לתלונה ולאיזם לנטוש את שירתו כמשורר-חצר.

אמרו עינו התלוננה, אמרתי להם:
מרב הרג החולי פגע בה
אדמה מקורו בדם אלה שהרגה
והדם על החד הוא עד מפלא

מזגתי את שכר עיניה ברירה
כדי שלא תמנע ממני השפעתה
ושכרה אותי גבר כאשר נמוגה
ומזיגתה הכוס מבליעה בה מלכותה

בארבעה חלקים ממני נתרוקנו ארבעה ממך
ואני לא יודע איזה מהם הסעיר את עצבי
האם פניך בעיני, האם הריר בפי
האם הדבור באוני, האם האהבה בלבי

ורעי שכבו פעם את הזמרות להנאתם
באותה עת שכבתי אני את נגני הלוי
כי אני איש שאם אין לו מקום אתם -
על הספינה, אזי ארכב את הדוגית

ושכר הנגר באויר
גורם לחלי חסר תרופה
משקה המסתמן בידי בתולה
יפה יותר מענטזוי היפה

הצביעה בכפה הצבועה על הצבועות
כאלו מציגה היא דברים מפלאים
והיו אלה רק בתולות זקנות
הנדמות לעתיר-הדמיון בשיא-הנעורים

אם אי פעם תראה בסתן משמש
האמן לי שהוא שיך רק לרופא
ומניב לו את שלא הניב אלהיו
כי על כל ענף אשר בו מחלה נשאת

ראיתי אתכם מכינים נשק ואתם לא -
לוחמים, ואין לכם מגן ממבקש לו שלל
כמו התמר המפיץ קוצים בם לא יגן
על משאותיו מכף קוטף, ולכן הוא נגזל

כאשר יציף הממון את הקמצן תמצאהו
מוסיף לו יכש, וגם אם תחשב ש-
הוא רטב, ואל תתפלא כי אמר: הוא
נמשל לסלע שהוצף מים ונעשה קשה

ומשורר אשר טבעו הלהיב בו את הפקחות
שכמעט ושרפתהו בפקחות שהתנפחה-שבצתים
כלה ימים מיסר בהם את כליותיו
ופרש את המים לאחר צמל ויגיעה, מים

אבן אלרומי

אבו אלחסן עלי בן אלעבאס בן ג'ורייג - ויש טוענים "ג'ורג'ייס", המוכר בשם אבן אלרומי - נולד בבגדאד בשנת 221 להג'ירה, במקום המכונה "אלעקיקה". על פי שיריו יש לשער שהיה ממוצא יווני, וכי אמו היתה פרסיה. בגיל צעיר התייתם מאביו, שהותיר די ממון לקיום משפחתו. אלרומי למד במסגדים ובחדרי לימוד שונים - מתמטיקה, לשון, פילוסופיה, וכן קרא בספרי האסטרוולוגיה והאסטרונומיה. הרבה בשירי יין, שבח וקלס, קינות, אהבה ותיאור, ואף התפרנס מכך. אבן אלרומי נחשב לאימת המשוררים ואנשי החברה הבורגנים שאותם תקף בבוטות חסרת תקדים, ונחשב למשורר בכיר ומתקדם בזמנו.